

http://www.rusnauka.com/15_DNI_2008/Economics/33645.doc.htm. 4. Дослідження ринку Е-комерції в Україні [Електронний ресурс]. – URL: <http://ain.ua/2013/04/11/120835>. 5. П'ять інноваційних технологій, що змінюють обличчя ритейлу [Електронний ресурс]. – URL : <https://rau.ua/uk/ecommerceuk/innovation-retail/>. 6. Нові тренди ритейлу: від онлайн-шопінгу до супермаркетів без касирів та продавців [Електронний ресурс]. – URL: <https://msb.aval.ua/news/?id=26222>

Кушнірецька О.В.

ДУ «Інститут регіональних досліджень
імені М.І. Долішнього НАН України»

ВИКЛИКИ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНДУСТРІАЛЬНИХ ФОРМ ПРОСТОРОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

В умовах сьогодення інтелектуалізація та діджиталізації практично усіх суспільно-економічних процесів відкриває перед людством цілком нову еру розвитку, що актуалізує питання пошуку виважених рішень щодо використання даного потенціалу та подолання викликів, пов'язаних із стрімкими технологічними нововведеннями.

Безповоротність технологічного прориву підтверджується щорічною динамікою нарощення цифрового потенціалу людства:

- за перше десятиліття ХХІ століття кількість користувачів Інтернету зростає з 350 мільйонів до понад 2 мільярдів. Станом на 2017 р. вже більш, як 50 % населення світу були залученими до мережі Інтернет [1], причому зростання рівня підключеності до всесвітньої павутини більше не розглядається як розкіш для багатих та високорозвинених країн, а, швидше, як один з найпотужніших в історії людства інструментів подолання бідності та прогалин у сфері охорони здоров'я, освіти, захисту прав та свобод тощо;

- щорічно зростає швидкість обробки даних, здешевлюються способи та інструменти їх зберігання; зокрема, згідно закону Мура, чіпи процесорів стають удвічі швидкодійніші кожних вісімнадцять місяців, отже, до 2025 року комп'ютер працюватиме в 64 рази швидше, ніж він працював у 2013, а кількість даних, що проходить оптоволоконними кабелями, за іншим законом, подвоюється кожні 9 місяців [2]. Таке зростання значно пришвидшує процеси фактичного «розмивання» меж між віртуальним і реальним світом;

- суспільний розвиток перейшов у сферу промислового Інтернету, який об'єднує інтелектуальні машини, передові аналітичні засоби та центри контролю, управління, обробки інформації та творчість людей. Сучасний Інтернет речей (з англ. «Internet of Things» - IoT) – є глобальною мережею, з'єднаних через систему Інтернет, фізичних пристроїв – «речей», оснащених сенсорами, датчиками і пристроями передачі інформації. У сучасних умовах мережевого розвитку кількість пристроїв, підключених до всесвітньої павутини, перевищує кількість реальних користувачів. За даними аналітичного звіту Ericsson Mobility Report [3], у світі сьогодні налічується більше 16 млрд. підключених пристроїв, а до 2023 року – це число складатиме понад 30 млрд., з яких приблизно 20 млрд. будуть пристроями світу IoT (у тому числі підключені автомобілі, машини, лічильники, датчики, торговельні термінали, споживча електроніка, інтегровані виробничі системи та автоматизовані відокремлені виробничі модулі тощо).

У сучасних швидкоплинних трансформаційних процесах технології розвиваються так швидко та інколи непередбачувано, що не лише окремі господарюючі суб'єкти не

встигають вчасно налагоджувати ланцюги власної виробничої системи на новій інноваційній основі, але й великим інтегрованим формам просторової організації бізнесу коштує великих фінансових та організаційних зусиль аби коригувати власну конкурентну стратегію і тактику у відповідності до вимог часу.

Таким чином, уряди країн світу, особливо ті, лівову частку господарського комплексу яких посідає виробнича сфера, не можуть ігнорувати дані цифрові та інноваційні трансформації, а повинні докласти усіх зусиль до розуміння того, як працюють нові бізнес-моделі та яким чином слід модифікувати операційні системи управління виробничими процесами задля отримання найбільшої вигоди для усіх стейкхолдерів.

Потужний технологічний розвиток відкриває на даний час практично безмежні можливості для промислового сектору та економіки загалом. Однак, досягнення видимих результатів запровадження принципів інтелектуалізації вимагає врахування та подолання ряду проблем та викликів на шляху організації даного поступу. Зокрема для бізнесу, що працює у сфері промислового виробництва, нагальним є необхідність фокусування перспективних інвестиційних стратегій на таких блоках, як:

- бази даних, комп'ютеризація і мережизація зв'язків: обмін даними, інтелектуальний зв'язок та контроль різноманітних елементів та етапів ланцюжка створення доданої вартості;
- аналіз та інтерпретація даних: сучасні алгоритми збору, обробки, аналізу та інтерпретації даних під конкретні цілі та рішення;
- інструменти та механізми співпраці «людина-машина»: автоматизація процесів на основі доповненої реальності, віртуальної реальності і роботизації;
- новітні виробничі технології: 3D – поліграфія тощо;
- кадрове забезпечення новітніх виробничих та управлінських процесів.

Із перелічених вище блоків, на нашу думку, найбільш болючим та проблемним є людський фактор, як один із ключових детермінантів цифрової трансформації.

Працересурсне забезпечення процесів трансформації економіки має передбачати підготовку кваліфікованих працівників як первинної виробничої ланки, так і вторинної організаційної ланки. Дані процеси вимагають розробки єдиних стандартів та норм, а також гнучкої системи узгодження «індивідуального» та «цифрового» балансу робочого часу, зумовленого зміною процесів організації праці на базі діджиталізації виробничих процесів та інтелектуалізації робочих місць.

Особливої ваги набувають питання кадрової підготовки фахівців, так званого, «перехресного» типу, а саме, тих, що мають глибокі та комплексні компетенції у бізнесі, технологіях, програмуванні, аналізі баз даних тощо. Серед найбільш затребуваних професій майбутнього інтелектуального індустріального сектору – Data scientist, Analytics engineer, Analytics translator, Transformation coach. Фахівці нового типу повинні володіти добрим математичним, статистичним, фізичним апаратом, володіти компетенціями глибинного аналізу даних (виявлення прихованих закономірностей або взаємозв'язків між змінними у великих масивах необроблених даних), а також, маючи фокус підготовки у комп'ютерних науках та програмуванні та розуміючи проблематику бізнесу, вміти транслювати управлінські та виробничі проблеми у технологічну мову і навпаки.

Таким чином, вищі навчальні заклади, а також освітні інституції професійного навчання на сьогоднішній день повинні реально оцінити відповідність переліку спеціальностей, за якими вони готують спеціалістів, вимогам часу. Необхідно також переглянути зміст навчальних програм за відповідними напрямками професійної підготовки та привести їх у відповідність до вимог новітніх технологічних процесів.

1. *World Internet Users and 2018 Population Stats.*- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.internetworldstats.com/stats.htm>. 2. Ерік Шмідт, Джаред

Лащик І.І., Віблій П.І., Шелест М.О.
Національний університет «Львівська політехніка»

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ЯК ЗАПОРУКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Інвестиції є одним із найважливіших елементів на якому ґрунтується економіка та добробут кожної держави, вони є значним рушієм для розвитку виробництва, підприємництва та бізнесу. Тому соціально-економічний розвиток України суттєво залежить від створення сприятливого інвестиційного клімату. Активізація інвестиційної діяльності може стати визначальним фактором сталого розвитку країни та забезпечити високі та стійкі темпи економічного зростання.

Розвиток інвестиційної діяльності сприяє залученню капіталу як вітчизняних так і іноземних інвесторів, що в свою чергу створює умови для впровадження нових технологій, оновлення зношених основних виробничих фондів, створенню нових робочих місць та інших важливих складових, які призводять до розвитку країн, їх регіонів і галузей.

Україна з посиленням тенденцій до глобалізації стала на шлях інтеграції у світове господарство та прагне створити відкриту економічну систему, яка б підвищила конкурентоспроможності національного виробництва та завоювала довіру на світовому ринку [2].

Нині інвестиційна привабливість України залишається низькою, адже інвестиційний клімат в Україні є досить ризикованим, що спричинено недоліками у прозорості ведення бізнесу, політичній нестабільності.

Значно збільшує ризик інвестування в Україну її політична ситуація, проблемою якої є неефективна модель розвитку, неадекватність управління, нерозвиненість демократичних інститутів, невідповідність професіоналізму влади характеру завдань, що не дозволяє забезпечити надійний соціально-економічний розвиток країни і створити привабливий інвестиційний клімат [3].

О. М. Стефанків та В. І. Данилишин виокремили такі головні причини, які створюють перешкоди для розвитку інвестиційної діяльності в Україні:

- високі ставки мита, непорозуміння при визначенні митної вартості товарів та інших митних бар'єрів;
- відсутність єдиної стратегії та планів щодо заохочення інвестицій;
- політична, законодавча та економічна нестабільність в Україні;
- відсутність певних гарантій захисту для іноземних інвесторів від боржників і недобросовісних партнерів, впевненості у подальшому співробітництві під час економічних змін в законодавстві або під час кризи;
- невисокий рівень розвитку інфраструктури;
- низька продуктивність економіки;
- недосконале законодавство в сфері інвестування, що спричинює цілий ряд проблем для іноземних інвесторів;
- наявність корупції, рейдерства на підприємствах та бюрократизму в державних органах України [1].

Для покращення інвестиційної діяльності в Україні важливе значення відіграє удосконалення правової та організаційної бази для підвищення дієздатності механізмів забезпечення сприятливого інвестиційного клімату. Адже незважаючи на проблеми, які